

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 50

14. prosince 2014

Cena: 8 Kč

Bohoslužba naší církve v rozhlase

V neděli 21. prosince, o 4. neděli adventní, proběhne v Českém rozhlase 2 - Praha přímý přenos rozhlasové bohoslužby naší církve z Husova sboru v Českých Budějovicích. Začátek je v 9 hodin. Bohoslužbu vede vikář Lubomír Zíta.

redakce

AKTIVNÍ PODPORA PRONÁSLEDOVANÝCH KŘEŠŤANŮ

V prvním listopadovém čísle Českého zápasu jsme četli o založení ekumenické iniciativy Svoboda pro křesťany, jejíž vznik inicioval bratr biskup Juraj Dovala.

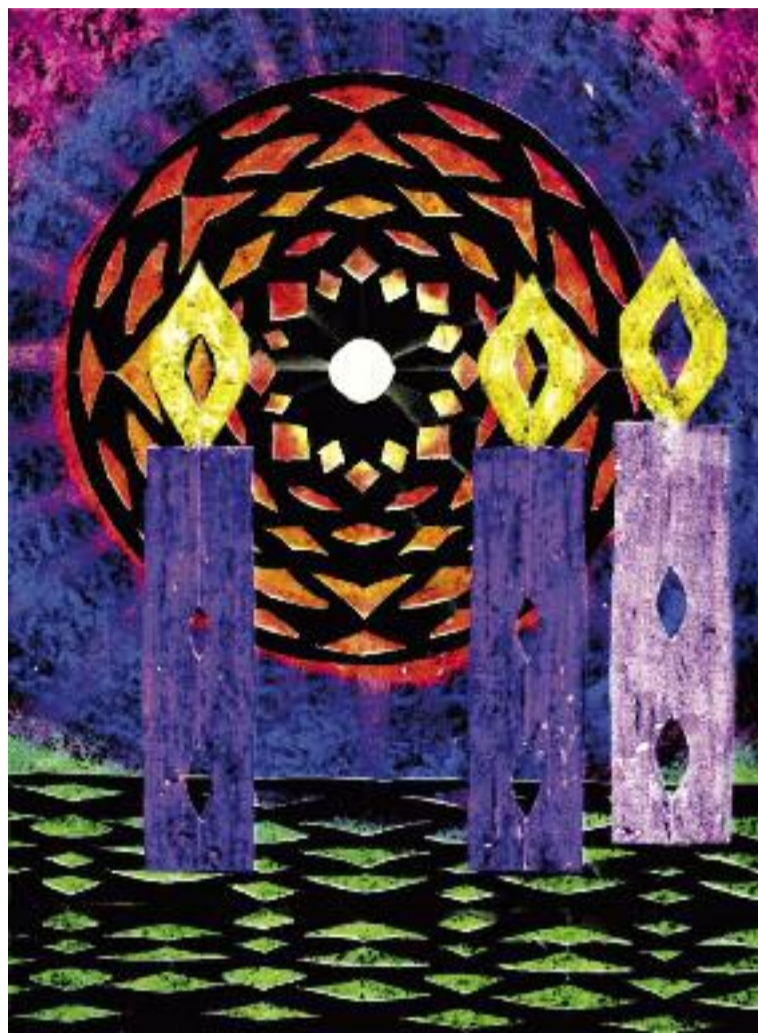
Protože nám není lhostejné, co se děje s našimi sestrami a bratry v Kristu, a věříme, že je naší povinností informovat všechny, kdo přichází do našich sborů, ale i ostatní, se kterými se setkáváme, jak kritická situace v současnosti na Blízkém východě je, jsme rádi, že nemusíme jen sedět se založenými rukama. V současném

nepříliš vstřícném naladění naší vlády bohužel není možnost se aktivně podílet na pomoci křesťanům přijímáním uprchlíků apod.

Ovšem již minule byla zmíněna možnost podpisu petice - výzvy českým i světovým politikům k většímu zasazování se proti pronásledování křesťanů: http://www.petice24.com/svoboda_pro_krestany. Vždy je samozřejmě také potřeba usilovné modlitby, ale je zde ještě možnost konkrétní pomoci, alespoň formou finančního příspěvku. Naše náboženská obec

se rozhodla pravidelně přispívat na konta organizací Člověk v tísni a Nehemia, které působí přímo v místech konfliktu. Myslíme, že by měl každý jako jednotlivec i jako člen společnosti zvážit své možnosti, jak může přispět. Zda finančně, modlitbou, podpisem petice nebo i jinak. Důležité však je, abychom v žádném případě nezůstali neteční. Více informací o možnostech pomoci viz <http://www.svobodaprokrestany.cz>.

NO Praha 10 Vinohrady

Autor: John Stuart; www.stushieart.com

O obětech dle zákona i mimo zákon...

Milé sestry a bratři, uvědomili jste si někdy, jak široké pole užítí skýtá čeština v případě slova oběť? A jak i dnes, v době míru a pokročilé civilizace, je u nás, na starém kontinentě, život plný obětí? Vždyť přinášíme oběti na oltář různých činností, vztahů, idejí... obětováváme se pro své blízké a ti nejryzejší z nás i pro své bližní, kteří se stali obětí souhry náhod či přímo osudu.

Oběť... je to jen slovo, ale to, co je naplňuje, je prakticky hybnou silou lidského společenství a jeho pokroku. Vždyť pomněme, kolik různých vynálezů, vědců a všelijakých amatérských vědovců se v minulosti neváhalo vypravit až na samou hranici života jen proto, aby nahlédli za roh, tam, kam příroda ještě nikoho nepustila... A samozřejmě, ano... oběti za ideje nejvznešenější... za vlast, za pravdu, za svobodu. Tyto oběti jsou vytaveny z nejušlechtlejších kovů, tvoří mravní skelet naší dnešní společnosti.

Jedna z nich září nad těmi všemi ostatními jako hvězda nad Betlémem. Ano, je to oběť Ježíše Krista, Božího Syna i Syna člověka, který položil svůj život na oltář nás všech. Každému dal z něho svůj díl...

Když jsem se v listopadu 2013 na Evangelické teologické fakultě účastnila konference Sebevraždy všedního dne a byla svědkem skutečně silných momentů, zejména při „zprávě“ maminky, jež pohřbila

dceru, která ze zoufalství ukončila svůj život na kolejích, netušila jsem, jak působivé a silné okamžiky zde zažiji za rok, při diskuzích a promluvách na téma oběti. Opět z úst lidí, jichž se diskutovaná oblast reálně

a citelně dotkla, kteří ji zažili na vlastní kůži.

Tentokrát zde promluvila žena, která pracovala v týmu Lékařů bez hranic a na své poslední misi na Haiti zažila šest opravdu drsných a dramatických dní, kdy byla spolu se svou kolegyní unesena několika muži a držena v zajetí. Na opětné shledání se svou rodinou a pocity, které ho provázely, jistě nikdy nezapomene. Obdiv si zaslouží hned dvojí: Ten druhý za to, že vůbec sebrala síly k tomu, aby nám o všem vyprávěla a prožila si to v duchu ještě jednou.

Stejně jako matka, která zprostředkovala svůj nesmírně těžký úděl, ve kterém se její syn nejprve neúspěšně pokouší o sebevraždu, aby se o několik měsíců později „úspěšně“ stal pachatelem vraždy. Byl odsouzen ke 14 letům vězení. Možná je to tak správné, dostal, co si zaslouží, řeknete si. Ale co ona? Jak k tomu přijde coby rodič, který se – připustíme – nedopustil žádné chyby při výchově a svému dítěti se snažil vždy nabízet pomocnou ruku a oporu? „*My jsme dostali doživotí. Tolik, kolik je pachatelů, tolik je rodin, ze kterých pachatelé pocházejí. Uvědomme si, že i tyto rodiny jsou obětí. Byly zasaženy, nenesou vinu, a trpí, ocitají se na špatné straně,*“ uvedla paní Soňa.

Zde dochází nepochybně k určitému přesahu v chápání výrazu oběť trestného činu, kterou příslušný zákon definuje jako *osobu fyzickou, které bylo nebo mělo být trestným*

činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.

Organizátoři konference tento zákon č. 45/2013 ústy několika povolaných důkladně představili. Upozorněno bylo mj. na rozdíl mezi obětí a poškozeným (osoba fyzická i právnická), nově vytvořenou kategorií „zvlášť zranitelná oběť“ a zavedení nového institutu „prohlášení oběti o dopadu trestného činu na její život“ převzatého z anglosaské právní úpravy, jenž je v praxi vítanou pomocí. Nový je i institut důvěrníka, kterého může mít poškozený (dříve jen zmocněnec) a jenž je mu cennou morální oporou (nesmí však vypovídat).

V tomto „teoretickém“ bloku byla rovněž představena činnost Bílého kruhu bezpečí, zkušenosti Probační a mediační služby, usilující o „obno-

Pokračování na str. 3

Pojďme spolu do Betléma

Je tomu již více než 450 let, kdy byl v pražském staroměstském kostele sv. Klimenta postaven první betlém v českých zemích. Právě sem, do Výstavního sálu Galerie Klementinum, bychom vás chtěli pozvat na výstavu historických betlémů, kterou Národní knihovna ČR pořádá ve spolupráci s Muzeem betlémů Karlštejn.

Základ expozice tvoří dřevěné betlémy pocházející většinou z oblastí naší republiky proslulých touto tvorbou.

Nechybí však ani malované papírové betlémy, či ty, vyrobené z neobvyklých materiálů, jako například z cukru, chleba, vosku, hlíny, sádry i dobové umělé hmoty.

Výstavu připomínající období „zlatého věku betlemářství“ je možné navštívit do 4. ledna 2015 každý den včetně všech vánočních i novoročních svátků od 9 do 18 hodin, na Štědrý den do 15 hodin.

Plné vstupné je 50 Kč.

redakce

Mistr Jan Hus, jak si jej představuji

Nazaret, diakonické zařízení naší církve se účastní grantového řízení Jihočeského kraje k výročí upálení Mistra Jana Husa. Součástí našeho projektu je výtvarná soutěž o zpodobnění Mistra Jana Husa.

Je možno zvolit různé pojetí: kresbu, malbu, reliéf, sošku... Soutěž počíná od prvního ledna a uzavěrkou je na konci května roku 2015. Pak bude vyhodnocena a na konci června vyhlášeno porota výsledky.

O podobu Mistra Jana se vede sice po celá desetiletí spor, který však nemůže mít žádného vítěze.

Jednak proto, že není nic historicky doloženo, jednak proto, že se k této věci přistupuje z rozdílných pozic. Byl Mistr Jan štihlý nebo zavalitý postavy?

A i když byl zavalitý postavy, jak asi vypadal po dlouhodobém strádání ve vězení?

Naše zadání je jiné. Každý výtvarník

by si měl přečíst alespoň dva Husovy listy z Kostnice a jeho zpodobnění Mistra Jana by se mělo odvíjet z dojmu, který si z této četby odnesl. Původně jsme soutěž zamýšleli jen pro výtvarníky z Nazaretu, ale napadlo nás, že by bylo škoda to takto zúžit. Proto bude tato výtvarná soutěž otevřena všem.

Soubor pěti Husových listů z Kostnice na požádání rádi zašleme mailem nebo poštou.

(fil)

Milý čtenáři, už sis objednal Český zápas na rok 2015?

Vánoce ve férovém duchu

Priznávám se, že jsem dlouho váhala s napsáním tohoto kratičkého článku, který je vlastně takovým tipem, jak zpříjemnit svým blízkým nejen nadcházející svátky. Ráda bych připomněla existenci fair trade neboli poctivého, spravedlivého obchodu, o němž jsme se v našem časopise již zmínili v různých souvislostech.

Proč ono váhání? Jsem člověk od přírody kritický a pochybující, který si rád klade všetečné otázky – což se mimochodem týká i mé víry. V tomto případě jsem se samozřejmě ptala, zdali nejde jen o jeden z pochybných projektů, ušitých na míru naivnímu zákazníkovi 21. století, jenž si oblíbil vše „bio“ a „eko“, chce žít zdravě a zároveň chránit životní prostředí, tedy projektů, jehož primárním cílem je tak jako tak vytáhnout z nás zákazníků více peněz. Zajímalo mě, zda výrobky označené známým logem skutečně obsahují uváděné složky, zda a jak probíhají kontroly... To mě donutilo hledat a ptát se a nyní, jelikož čtete tyto řádky, je nasnadě, že prvotní impuls převážil a dala jsem fair trade šanci. I proto, že z vlastní zkušenosti vím, jak chutné jsou takto označené potraviny a jak lákavé pro oko různé další produkty...

Na tiskové konferenci, která proběhla v srpnu v Praze, jsem se dozvěděla, že fair trade u nás slaví již celých deset let své existence. Historie se přitom datuje do období po 2. světové válce, kdy britská charitativní organizace Oxfam začala dovážet výrobky ze svých humanitárních projektů. První obchod specializující se na prodej výrobků z rozvojových zemí, pocházejících přímo od výrobce, byl otevřen v Holandsku. Mezi základní uváděné principy patří podpora ekonomicky znevýhodněných pěstitelů a výrobců a zlepšení jejich životních podmínek, vyloučení dětské práce, ochrana prostředí, vyloučení chemikálií z výrobního procesu, pokud nejsou nezbytné, a možností předfinancování, tedy jakéhosi bezúročného úvěru, kdy dostane pěstitel část odměny dopředu. Představte si třeba takový kávovníkový keř: trvá minimálně tři roky, než začne plodit. Je však třeba ho zasadit, pečovat o něj, zralé kávové boby pak sklídit a třídít, poté zbavit slupky a sušit. Má-li družstvo či pěstitel obchodní vztah s odběratelem v rámci fair trade, nemusí žít pod hranicí chudoby do doby, než svou úrodu sklídí a prodá.

Zajímá vás, který produkt se u nás nejvíce prodává? Odpověď je jednoznačná: káva (loni jsme ji vypili 14 milionů šálků!). Na dalších místech je pak bavlna, kakao, čokoláda, kosmetika, čaj a cukr. Banány, které jsou běžnou komoditou v jiných zemích, u nás zatím přílišnou oblibu nezískaly. Důvodem je jejich vyšší cena, která znemožňuje prodej ve větším množství, třeba prostřednictvím obchodních řetězců – ty hledí především na zisk a v tomto případě už na něj, v maržích, na které jsou řetězce zvyklé, nezbyvá místo. A jedním z důvodů je právě to, že dělníci, kteří tyto banány vypěstovali a sklídili, dostali za svou práci řádně zaplacení, měli ochranné pomůcky k práci nezbytné a nepracovali od svítání až do úmoru. Je však spousta komodit a výrobků, které se už i v řetězcích dají nalézt, mezi jinými i výše zmiňované dobroty. Zkrátka, svítá na lepší časy a já jsem přesvědčena, že „férový obchod“ nakonec svou ušlechtilou myšlenkou a z toho pramenící silou, donutí i řetězce vyhradit těmto výrobkům větší místo ve svých regálech. Ale abychom jen nenasazovali velkým obchodníkům psí hlavu: musíme si uvědomit, že tyto se chovají tak, jak se chováme my, zákazníci, a budeme-li komodity fair trade u nich hledat, také je tam nalezneme. Kdybyste se tedy rozhodli dát férovému obchodu šanci, můžete se vydat kromě zmiňovaných řetězců třeba do obchodu v Praze na Sokolovské ul. 29, kde najdete i exotické výrobky ze dřeva, skla, keramiky a dalších zajímavých materiálů... kb

Z kazatelského plánu

Třetí neděle adventní

Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo.

JAN 3,19

První čtení: Izajáš 61,1-4.8-11

Tužby adventní:

1. Abychom na slavný příchod Kristův se připravovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokání činili a po cestách Božích kráčeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, upevni naši vůli a otevři naše uši, ať nasloucháme hlasu proroků. Dej, abychom vydávali dobré svědectví tvému Synu! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 5,16-24

Evangelium: Jan 1,6-8.19-28

Verš k obětování: Žalm 126,3

Verš k požehnání: Jan 1,26

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, děkujeme ti, že jsme ve svátosti večere Páně přijali odpuštění našich hříchů. Naplň nás radostí a pomoz nám připravit se na svátky Spasitelova narození! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 205, 208, 160

Kde je vrchol bohoslužby?

Na takovou otázku není jednoznačná odpověď. Všechny části krásné liturgie Farského mají v rámci celkové koncepce svůj veliký význam.

Slyšela jsem jeden výrok moudrého emeritního biskupa brněnské diecéze Karla Pudicha (jenom jediný rok mu chyběl, aby se letos dožil stovky), podle kterého je kulminačním bodem, k němuž směřuje gradace předchozích dilů, pasáž požehnání.

Ten okamžik, v němž kněz – ať již velkým nebo skromnějším gestem – prosí Ducha svatého, aby sestoupil na shromážděné věřící.

Veledůležitě je ovšem zvěstování slova Božího neboli kázání, které snad nelze ani dost docenit. Možná někdo prožívá spíš eucharistii, ale to je výsostný okamžik individuální povahy, kdežto kázání poslouchají všichni společně, a také intenzita požehnání je umocněna současností, tím, že věřící, kteří jsou plně soustředěni, prožívají tento dar v jediné chvíli.

Ale záleží na mnoha okolnostech a dovedu si představit, že okamžiky hlubokého, krásného a vděčného

procítění daru Božího mohou nastat prakticky kdykoli.

Poslední den církevního roku, 30. listopadu 2014, se konala v Husově sboru v Brně na Botanické diecézní bohoslužba. V netradiční odpolední

hodinu se sešlo kupodivu dost věřících a sloužili dva biskupové, současný a právě předchozí.

Oba jsou otcové početných rodin a kolem nynějšího biskupa Juraje Dovaly se hemžívá celá skupina dětíček předškolního věku i školáků

nejnižší věkové kategorie. Ta jeho nejmenší holčička se chovala při bohoslužbě velmi disciplinovaně, nerušila, nepobíhala po sboru. Ale docela na závěr už to nevydržela. Když vykročili oba uznávaní liturgové do střední uličky směrem k východu ze sboru, rozběhla se k tatínkovi a natáhla k němu ručku. No musela se přece pochlubit, že ten největší, nejdůležitější a nejkrásnější pán je její tatínek!

Brzo zapomenu, jaké písně se zpívaly nebo jaké se četly úryvky z Pisma, a z kázání bych si možná nepamatovala nic, nebýt toho, že právě zahájíme rok velikého výročí Mistra Jana.

Ale nezapomenu ten šťastný úsměv dětské tvářičky. To byla nejlepší

možná ilustrace k Ježíšovu výroku o maličkých. Výraz ryziho, nefalšovaného štěstí malého bezelstného člověka.

A pro mne tentokrát vlastně kulminací bod bohoslužby v okamžiku, kdy skončila. **Pavla Váňová**

Nad Písmem

KDO JSEM?

Když přijde do sboru někdo cizí, je právě tato otázka, třeba nevysslovená, tou prvotní.

Zajímá nás, s kým máme tu čest. Máme se jej bát? Máme jej přijmout? Co tu hledá? I Ježíše se takto ptali: Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?

Je v tom naděje a zároveň obava. Jana i Ježíše poslal tentýž Pán. Bůh Izraele. Farizeové byli obezřetní jako hadi, přesně podle slov Ježíšových. Ne každý z nich však byl bezelstný jako holubice, nebyli všichni ochotni důvěřovat slovu člověka, který se choval tak podivně. Křtil vodou z Jordánu obyčejné lidi, kteří přicházeli v naději na věčný život. Kdo jim k tomu dal pokyn? Bůh? Na Ježíšovu otázku, odkud měl Jan pověření křtít, odpověděli farizeové opatrně: Nevíme.

Věděli to samozřejmě velmi dobře. Co jim tedy bránilo otevřít svá srdce? Zřejmě jakýsi mandát, „poslanecká imunita“, pocit, že právě oni jsou dědicové Božích zaslíbení. To se přece nemohlo přiznat každému podivínovi. Jan byl divokého vzezření, oděn velbloudí kůží – divoch, dalo by se říct. Jak nedůvěryhodný! Ježíš na tom nebyl o nic lépe: zarostlý, zaprášený z cest. Syn Boží a jeho prorok – z pohledu elit taková divná parta nekonformních tuláků, dnes bychom řekli politicky nekorektních jedinců, co si dovolili ctihodné Izraele kritizovat: plemeno zmijí, obilné hroby, pokrytci, slyšeli od nich...

Cítím se být farizejem, když jdu po ulici, na níž stojí Sbor Karla Farského, Husova třída v centru Plzně. Nezdramé místo, nejrušnější křižovatka ve městě, taková plynová komora. Opodál sedí parta zadredo-

vaných feťáků se psy a čekají na sterilní stříkačky, které rozdávají u metodistů. Před kostelem posedává bezdomovec s krabicákem v ruce a nepřítomným pohledem. Kolem chodí davy vysokoškolských studentů z ekonomické fakulty. Nikoho z těch lidí nezajímám, neznají mne, jsem jim lhostejný. A s rukou na srdci, oni mě vlastně také ne. Bojím se jich, bojím se sám sebe v anonymitě městského davu... Většina z nich ani neví, že procházejí kolem kostela. Ale sem tam nějaký bezdomovec přeci jen přijde a zazvoní na faru: Pane děkane, říká mi, nemáte nějaký drobak? Vymyslí si přitom srdceryvný příběh, jak byl osud k němu krutý. Ani se jej neptám, kdo jsi? Vypadne to z něj samo. On se nezajímá o mne, o můj soucit, o Boha;

Pane Ježíši Kriste, očekávám tvůj příchod a ty ke mně denně přicházíš. Jsi můj Mistr převleků. Tvé oči na mě hledí z každé tváře. Děkuji ti za to. Učím se od tebe, co to znamená milovat s bázní. Amen

chce jen peníze. Někdy jim dám padesát, sto korun, pokud jsou ochotni umýt na faře okna nebo chodbu. Ale upřímně, dělám to vlastně proto, abych měl od nich pokoj. Nemám na ně čas, musím přece psát na nedělní kázání... Ach jo, jsem to ale farizeus. Tuhle jsem se o jednoho opravdu zajímal, stal se z něho můj „klient.“ Zvykl si, že mu dávám za práci peníze. Je ochotný přijít kvůli tomu i na nedělní bohoslužby. Vytrpět si za svou almužnu to podivně žvástání

JAN 1,6-8.19-28

a zpívání faráře mezi babičkami, které se ošívají, že smrdí. Nechtějí ho tam, ptají se mě s bázní, kdo to byl. Říkám jim: Ježíš Kristus. V tu chvíli se cítím jako Jan Křtitel.

Vydávám svědectví, že křtím vodou, ale za mnou přichází někdo větší. Jeden na mě vyžral. Chodil si ke mně odpracovat peníze na drogy. Toho jsem vztekle vyhodil, když jsem to zjistil. Vyhodil jsem Krista? Máme se stále radovat a modlit se, říká Pavel. Občas se mi to daří. Taky mám pocit, že jsem dědicem Božích zaslíbení. Pán mi posílá na faru jedince, kteří se neptají, kdo jsem. Chtějí jen peníze. Na přímou otázku zda vědí, proč jim pomáhám, nedokáží odpovědět. Myslí si, že to je moje povinnost, nebo je jim to jedno. Když slyší svědectví víry, protáhnou obličej a hledí co nejrychleji zmizet. Co mi tím Pán chce říci? Že jsem špatný farář? Že je marné moje počínání, anebo abych se učil trpělivosti, odpuštění a vytrvalosti? Někdy mě napadá, jestli by si tehdy Jan Křtitel uměl představit zvrácenost postmoderního světa. Na jedné straně super-technologie pro snadný život a na druhé šest miliard maličkých, kterým ty technologie nejsou dostupné. Tristní výsledek dvou tisíc let křesťanské civilizace. Krize lidské vzájemnosti, rozrostlá do obludných rozměrů. Jan Křtitel rozpoznal krizi člověka jako morální, Ježíš Kristus pochopil, že ta krize je totální, pravil onedhy profesor Kučera. A stále je na ni jenom jeden lék.

Ježíš Kristus v nás a mezi námi. Tady a teď. Pořád. Jen díky němu jsem stále ještě schopen podívat se sám sobě upřímně do očí. Pokud se dívám jeho očima...

Tomáš Procházka

O obětech dle zákona...

Dokončení ze str. 1
vení narušeného řádu“ (vychází z toho, že trestným činem vznikla nejen vina zaslouhující trest, ale i závazek pachatele, případně širšího společenství, dát věci do pořádku, a rozšiřuje i kontext vnímání trestného činu) a Systém psychologické pomoci obětem trestné činnosti i dalších mimořádných událostí, který funguje u Policie České republiky. Že je upřímná snaha tento systém dále zkvalitňovat, je nepochybné.

Na Evangelické teologické fakultě jsme právem očekávali i pohled teologa. Zprostředkoval ho Martin Prudký, jenž uchopil téma skutečně z perspektivy svého oboru: upozornil na tři roviny, v nichž se ve Starém zákoně setkáváme s použitím termínu obětí: Prvním kontextem je oblast kultu a obřadů, včetně kněžské ideologie, kde nacházíme nepřeborné

množství termínů specifikujících obětí. Hebrejské prostředí však znalo dobře i obětí ve významu nezištného činu ve prospěch druhého a třetí

tam, kde jsou porušována práva „vdov, sirotků a cizinců“ a děje se sociální nespravedlnost, Hospodin kult odmítá. Tato rovina převážila

doménu pak odhalují například žalmy chválicí Hospodina za jeho konání ve prospěch spravedlivého, kdy vystupuje jako „obětavý záchranář“... A jenž si za to zaslouží věčnost svého lidu.

Co se týče první, kultické oblasti, nutno říct, že měla téměř od počátku své odpůrce, například z řad proroků, kteří upozorňovali na skutečnost, že

v Izraeli nakonec i díky historickým událostem (příspělo zničení obou chrámů, v nichž se oběti odehrávaly); došlo k transformaci obětí do projevů modliteb a řady etických pravidel...

Co říci na závěr? Díky organizátorům za další z již tradičních setkání na ETF UK a za rok zase na shledanou. Tentokrát třeba u některého z veselejších témat. **Klára Břeňová**

Můžete si přečíst

Rostislav Valušek:
Stejně blízko i daleko

V říjnu byla ve Zlíně představena kniha – životní básnická žeň – Rostislava Valuška **Stejně blízko i daleko**. Zahrnuje pět jeho básnických sbírek, vzniklých v letech 1970 – 2013 (*Milostivé léto, Ztotožňování, Léthé ve snu, Duše s vytrhanou podlahou, Slepé rameno Melancholie*) + Jiné básně. Vydalo ji letos nakladatelství Kniha Zlín jako 13. svazek v edici Walt – Vratký oheň.

Je dobře, že na Moravě nepřehlédli tohoto výsostného básníka, který své básně platí nejvyšší cenou – vlastním životem. Poezie totiž není schopností rýmovat či rytmovat slova, řadit je v úhlednosti nebo naopak rozervanosti, poezie je plavba na hlubinu, bouřlivá, plná zranění, ale i úžasu nad pohledem, který se otevírá.

Poezie nezáleží ani tak v citech nebo pocitech, ani tak ve slovech (jazyk je jen nástroj), jako v tom, v kom se z jeho životní zkušenosti rodí. Poezie stopuje slovem cestu k tajemství a právě o zkušenost z této cesty se dělí. Její cesta se z jiného úhlu přibližuje k cíli, k němuž směřuje i bohoslužba. Obě tyto cesty po léta nachází Rostislav Valušek.

Tento kněz (narozený 1946) objevoval pohled do hlubin z mnoha stran – jako vyučený zámečnický, gymnazista při zaměstnání, grafik, emigrant (zkušenost roku 1969), bohoslovec, r. 1975 vysvěcený, avšak státem odmítnutý,

prošel pak řadou povolání typických pro disidenty (topič, skladník, kulisák, čerpač). To mu nebránilo v editorské činnosti samizdatové edice Texty přátel (od r. 1973 s P. Mikešem a E. Zachou), později vlastní edice Enato (1983-1990), než byl konečně v době svobody povolán ke svému povolání. Spolupracoval také s nakladatelstvími Votobia (která pak vydává řadu jeho sbírek) a Vetus Via.

■ **Má mysl záhadou se hemží den co den. Žít v básních bez lži jen.**

Ukázky haiku uvádím zejména ze sbírky *Duše s vytrhanou podlahou* – mužného zvládnání zkoušky, do níž byl básník postaven těžkým zdravotním stavem.

■ **Marně chce stanout na duši s vytrhanou podlahou můj verš.**

■ **To v čase tísně něha tkví uvnitř písně. Zní ve mně. Němě.**

■ **Věř v keř. A v muže bez poskvrny. Tělem mu prorůstají trny.**

Duchovní symbolice a obrazům procházejícím Valuškovou poezií porozumějí ti, kdo jsou vnímaví a sami k sobě uvnitř pravdiví. Ta pravdivost zjevuje i temné stránky, které v sobě ponejvíce ukrýváme, před Bohem

však skryty nejsou.

■ **Bože, ke mně přijď! Ještě níž! Slyším propast propast volat! Víš?! (Slepé rameno melancholie)**

A právě v Bohu nachází básník (právě tak jako kněz) svou nejzazší naději:

JEDNOU? Je světo které nese sebe svým tvořením Zda jednou odleje se v něj i těla mého stín? (Léthé ve snu)

Rostislav Valušek mezi námi patří k těm, kdo objevují a vedou (ty, kdo se cítí osloveni) i cestou temnot a bolesti k světlu prýstícím z Božího tajemství. Nestačí mu jediný úhel pohledu – a tak se svému cíli blíží tvorbou básnickou i výtvarnou, je mu blízké i divadlo. Snad právě tou mnohostranností nejlépe vyjadřuje poznání, že naše lidské nástroje jsou jenom částečné a teprve setkání se Stvořitelem, Soudcem a Zachráncem poskytně naplnění.

Na závěr: Poděkování Knize Zlín za vydání této knížky téměř čtvercového formátu o více než třech stovkách stran. Kéž bychom měli někoho podobně osvíceného, jako byl kdysi staroříšský vydavatel Florian, abychom umělecké poklady naší proveniencí nemuseli nacházet roztroušené po všech koutech vlasti.

Jana Wienerová

Alois Volkman Ptám se svých slov

Příčné břevno kříže je zlomkovou čarou dějinně dělicí lidstvo. Všichni pod ní přítomní se zlomky svých bolestí budou převedeni na společného jmenovatele Krista.

Věřte ve správnost Božího řešení. Bůj je nevypočitatelně dobrý.

Husův Areopág - prosinec 1414

Kostnický koncil značil důležitý přelom v dějinách tzv. obecných koncilů. Výrazně byl omezen přetrvávající ultramontanismus a bylo učiněno rozhodnutí, aby byl do budoucna papež podřízen shromáždění koncilních otců. Snaha koncilu likvidovat ostudné trojapežství a urychlit „causu reformationis“ celé církve byla chvályhodná a bohudílná. Významu a očekávanému pozitivnímu výsledku odpovídala i pompéznost celé několik let trvající akce. Podle Vavřince z Březové se na koncilu objevili 3 patriarchové, 23 kardinálů, 106 biskupů, 343 univerzitních mistrů. Dorazilo i 28 králů a světských knížat, na 78 urozených hrabat a 676 vladýků a rytířů. Důstojné společenství doplnilo 516 trubačů, hudeců, píštělů a kejklířů, 718 lehkých děv, 48 zlatníků i s posluhou, 350 kramářů s pacholkou, 89 kovářů a jejich pomocníků, 170 krejčů s tovaryši, 160 pekařů, 220 šlojrníků, 45 šenkýřů a 336 barvířů.

Pro Jana Husa však záhy začaly časy více než krušné. 1. prosince byla sestavena dvanáctičlenná komise, která měla přezkoumat spisy českého reformátora. Již 4. prosince 1414 však papež svěřil vedení procesu jiným soudcům, kteří byli vůči Husovi naladěni velice nepřátelsky. Jmenováním „své“ komise dal papež stoupencům koncilizismu najevo své rozhodnutí podržet si „causu fidei“ ve svých rukách. Mistr Jan Hus byl 6. prosince 1414 dán do cely, která se nacházela v dominikánském klášteře. Jeho naděje spočívala v zásahu krále Zikmunda v jeho prospěch. Proto píše v jednom z dopisů zaslanych z Kostnice na přelomu roku: „Pročež snažně žádám, prostě jeho Milosti Královské – i pro mne i pro Boha všemohoucího, který ho tak znamenitě obdaril svými dary, také i proto, aby se objevila spravedlnost a pravda ke cti Boží a ku prospěchu církve – ať mne vysvobodí z vězení, abych se mohl připravit a přijít k veřejnému slyšení. Věřte, že jsem byl velmi nemocen, ale již jsem se pozdravil.“

Z pramenů víme, že Jan Hus trpěl bolestí zubů a trápily jej střevní potíže. Zikmund Husa z vězení nevysvo-

bodil a svoji obhajobu a své odpovědi na žalobné články musel Hus sestavovat ve vězení, bez knih, spoléhaje se povětšinou jen na svoji dobrou paměť. Proto u několika Wyclifovi připisovaných článků Hus konstatoval, že si nepamatuje, že by je Wyclif takto definoval. Pokud však znějí tak, jak soudci předkládají, praví Hus, jsou falešné, nesprávné, vadné a on, Mistr Jan Hus, je odmítá držet.

Husovi nepřátelé nejednali z náhlého pohnutí myslí. V Kostnici také nepovažovali tento proces za jedinečný soudní akt, neboť jak Husovi nepřátelé, tak i členové „vyšetřovací“

komise jej vnímali jako pokračování procesu vedeného v „cause Hus“ u kurie. Na tento proces se Hus v minulosti nedostal a obeslal jej „pouze“ svými prokurátory, čímž popudil další protivníky, kteří Husovo jednání považovali za akt samolibosti a pýchy.

A v Kostnici hodlali Husovi vystavit účet. Husovi odpůrci pracovali intenzivně a již 10. prosince je český reformátor nucen vypovídat o svém vztahu ke 45 článkům Wyclifovým, které byly považovány za heretické. Při výsleších Jan Hus na otázku, zdali tyto články držel, odpovídal: „non teneo nec tenui“ („nedržím, nadržel jsem“). Jan z Chlumu, přítel Husův, na brány kostnických kostelů vyvěšoval zatím veřejné vyhlášky, v nichž poukazoval na prolhanost svědků vypovídajících proti Husovi. Hned na počátku ledna však císař Zikmund všechny vyhlášky zakázal. K obraně tak Husovi zbývaly pouze papír, inkoust a brk. Od počátku ledna Hus vyvrací písemně další a další články. A ve svém listě z počátku ledna 1415 píše, ba ironicky konstatuje: „Nikdo mi neškodí víc než Pálec. Všemohoucí Bůh mu odpusť. On Pálec všech vůdce a slédník...“

Jako by nám z hlubin času Mistr Jan radil, jak na ty, kdo na nás sesílají anathema (prokletí, klatbu, vyloučení): Ironií lze odehnat nepřátelství a cynismus „slédníků“ afektovaně krákajících o vítězství anathemat. Amen!

Martin Chadima

Vánoční představení v Litomyšli

V Husově sboru na Touloucově náměstí je pro návštěvníky připraveno divadelně zpracované vánoční evangelium o narození Ježíše Krista.

V pátek 19. prosince v 18 h bude hostem výtvarnice a herečka Hana Voříšková z Chocně, která přijede se svým originálním stínovým loutkovým divadlem. V představení „Pokořte se“ zazní vánoční evangelium v překladu Bible kralické a vánoční písně z Moravy a Slezska v nahrávce Komorního orchestru Leoše Janáčka a Hradišťanu. Toto divadélko má komornější charakter a vyžaduje úplné zatemnění. Proto proběhne v menší modlitebně. Kdo by se nevešel na první představení od 18 h, bude mít možnost účasti na dalším v 18.45 a může si mezitím prohlédnout výstavu betlémů v předsálí nebo se v Husově sboru zúčastnit souběžného vánočního zpívání.

Další divadelní pozvání do Husova sboru pak platí na 2. svátek vánoční - prvomučedníka Štěpána 26. prosince v 9 h dopoledne, kdy nám zde opět po roce zahrají děti a mládež svou vánoční hru, tentokrát „O Kristově narození podle Lukášova znění“. Vstupné na všechna představení je dobrovolné. Výtěžek z toho posledního bude věnován na diakonickou práci.

Za NO v Litomyšli vás srdečně zve
Štěpán Klásek

ZPRÁVY

Upozornění pro předplatitele
Vážení odběratelé Českého zápasu, v těchto dnech dostáváte do svých domovů a náboženských obcí složky k úhradě předplatného na rok 2015. Při platbě nezapomeňte uvést do variabilního symbolu číslo faktury. Pouze takto máme přehled, že vaše platba přišla na náš účet.

Platbu faktury nezapomeňte prosím uskutečnit do 20. prosince letošního roku 2014. F. Brynych

Oznámení z Blahoslavu

Ve dnech 22. prosince 2014 - 2. ledna 2015 budou prodejna Blahoslav v budově naší církve v Praze Dejvicích a pokladna ÚR uzavřeny. Děkuje za pochopení.

F. Brynych

Pojďte do divadla

Zveme na další představení divadla Mana ve Vršovcích

• **út 16. 12. v 19 h: Kouzelné housle Alexandera Schonerta. Od židovství ke křesťanství.** Unikátní koncert houslového virtuóza. Alexander Schonert se narodil na Sibiři v židovské rodině, kde odmalička slyšel židovské melodie. Po opuštění svého rodného kraje se setkal se světem křesťanství a bohatostí křesťanských tradic. Tento svět jej fascinoval a z jeho starých houslí po dědečkovi se začaly linout skladby pravoslavných skladatelů Pavla Česnokova, Sergeje Rachmaninova, katolického skladatele Camilla Saint-Saënsa, protes-

tantského skladatele Johanna Sebastiana Bacha a mnohých dalších. Koncert uvádí průřez židovskou a křesťanskou duchovní hudbou.

• **pá 19. 12. v 18 h: Příběhy zvonů**
Komponovaný večer s vyprávěním o zvonech známých i neznámých, legendách a příbězích o zvonech, zvonářích i zvonících. Uslyšíte, jak se zvoní v katedrále sv. Víta na Pražském Hradě a proč se zvoní v Husově sboru ve Vršovcích jmenuje Růžena. Večerem provázejí Josef Somr a Tárna Fišerová. Duchovní slovo: David Frýdl – farář v Husově sboru.

• **ne 21. 12. v 19.30 h: Jazzové vánoce Armina Reicha.** Tradiční vánoční koncert jazzové kapely pod vedením Armina Reicha. Vánoční zpěvy, písně a skladby v slušném a slušivém jazzovém hávu. **red**

Inzerát

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze hledá zaměstnance na úklid kostela.

Práce v ranních hodinách od 6 do 9 hodin. Jedná se o spolupráci na základě dohody o provedení práce. Nástup možný od 1. ledna 2015. Zájemci hlase se ses. Musilové office@svmikulas.cz, 602 958 927. **Š. Musilová**

Vánoční bohoslužby v Lounech

• **21. 12. v 9 h (IV. neděle adventní):** bohoslužba s přijetím Betlémského světla od zástupců skautů.

• **24. 12. ve 23 h:** Půlnoční bohoslužba s vystoupením chrámového sboru pod vedením Ivany Derflerové

a s Betlémským světélkem od skautů.

• **25. 12. v 10 h (Slavnost narození Páně - Boží hod vánoční):** bohoslužba s vystoupením chrámového sboru.

• **26. 12. v 10 h:** bohoslužba v Domově pro seniory v Lounech.

• **28. 12. v 9 h (neděle Rodiny Páně):** bohoslužba.

• **31. 12. v 17 h:** pobožnost s poděkováním za uplynulý rok.

• **4. 1. 2015 v 9 h (2. neděle vánoční):** bohoslužba.

• **11. 1. 2015 v 9 h (1. neděle po Zjevení Páně pohanům, neděle Křtu Páně):** bohoslužba.

• **Pátek 20. 12. od 16 h:** Kytarový koncert Slávka Klecandra v kostele ČČSH v Lounech. Vstupné dobrovolné. Kostel bude vytápěn.

V kostele bude k dispozici Betlémské světlo v ne 21. 12. od 9 do 10. 30 h. Dále při půlnoční bohoslužbě 24. 12. od 23 do 11. 30 h 25. 12.

Po celou dobu adventu a Vánoc bude v kostele instalována výstava žáků ZUŠ Louny ze třídy Jindřišky Riedlové s názvem „Žáci ZUŠ Louny se představují“. **Helena Smolová**

Vánoční mše ve Vratimově

Rada starších náboženské obce Vratimov vás zve na **vánoční mši J. J. Ryby „Hej, mistře“** v provedení sboru chrámu sv. Anny v Polance. **V neděli 21. prosince v 16 hodin v Husově sboru ve Vratimově. red**

Advent v Novém Boru

• **12. 12. v 17 h:** J. Herajnová - sólové housle

• **19. 12. v 17 h:** Š. Neprašová (soprán), P. Hrala (housle), D. Eiseltoová (klavírní doprovod).

Děkujeme městu Nový Bor za grantovou podporu. Kostel je vytápěn. Vstupné dobrovolné. **ER**

Koncerty u sv. Mikuláše

• **15. 12. - 19 hodin**
Bach, Michna, Charpentier, Světové vánoční koledy
Prague Brass Ensemble & A. Bárta - varhany (trubky, lesní roh, tenortrombón, bastrombón)

• **18. 12. - 19 hodin**
Schubert, Gounod, Mozart, Světové vánoční koledy a lidové písně
Cancioneta Praga
L. Jindřich - dirigent,
L. Navrátilová - klavír

• **19. 12. - 19 hodin**
Bach, Vivaldi, Mozart, Dvořák
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán

• **20. 12. - 19 hodin**
Bach, Vivaldi, Mozart, Dvořák
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán

• **21. 12. - 19 hodin**
Bach, Michna, Charpentier, Světové vánoční koledy
Prague Brass Ensemble & A. Bárta - varhany

ZEKUMENY

TISKOVÁ KONFERENCE K HUSOVSKÝM SLAVNOSTEM 2015

Dne 3. prosince proběhla za široké účasti novinářů a České televize tisková konference, představující Husovské slavnosti 2015 a nadcházející Rok Mistra Jana Husa. Za naší církve se setkání účastil br. patriarcha Tomáš Butta a ses. Hana Tonzarová, za Českobratrskou církev evangelickou pak synodní senior Joel Ruml, Martin Kocanda, vedoucí tajemník Ústřední církevní kanceláře ČCE a Gerhard Frey-Reininghaus, náměstek pro vnější vztahy a předseda Komise pro církevní výročí ČCE; konferenci moderoval Stanislav Brunclík.

V červenci 2015 uplyne 600 let od Husovy mučednické smrti. Duchovně-kulturní projekt Husovské slavnosti 2015 bude připomínkou jeho reformních myšlenek a životního zápasu. Slavnosti proběhnou v neděli 5. a v pondělí 6. července 2015 v centru Prahy. Nabídnou škálu duchovních a kulturních akcí od bohoslužeb přes koncerty, divadelní vystoupení až po přednášky a diskuse. Během tiskové konference bylo představeno i logo slavností, se kterým se budeme setkávat v průběhu nadcházejícího jubilea. Vybráno bylo z třiceti návrhů. Evokuje Mistra Jana, kalich a zároveň četbu Písma.

Husovské slavnosti 2015 jsou určeny pro širokou veřejnost, a to i pro anglicky a německy mluvící účastníky.

Akce je vyvrcholením Roku Mistra Jana Husa – projektu, na kterém spolupracují Církev československá husitská a Českobratrská církev evangelická na základě dohody uzavřené v loňském roce. Rok Mistra Jana Husa byl zahájen 7. prosince 2014 v kostele U Martina ve zdi za účasti představitelů obou církví a hostů z řad veřejnosti. Informace z této akce přineseme v příštím čísle. **red**

NĚMECKÝ PROTESTANTSÝ KIRCHENTAG 2015 VE STUTTARTU

Ve dnech 3. - 7. června 2015 se v německém Stuttgartu koná 35. ročník protestantského Kirchentagu, a to na téma: „Ať získáme moudrost srdce“ (Žalm 90,12). Všichni zájemci z celého světa a různých vyznání jsou srdečně zváni na více než 2000 jednotlivých událostí a akcí, které se při této příležitosti konají – bohoslužby, kulturní aktivity, koncerty, diskuse a mnohé další. Je očekáváno až sto tisíc účastníků, z toho 5 tisíc mezinárodních hostů. Více informací o událostech najdete na webu www.kirchentag.de (k dispozici je také v anglickém znění). Registraci je možné provést on-line, a to již dnes. (Celodenní vstupenky na všechny akce stojí 98 Euro, snížená cena pro studenty, osoby se znevýhodněním a seniory je poloviční, tedy 54 euro, v nabídce je také rodinné vstupné za 158 euro. Ubytování je nabízeno pro jednotlivce i skupiny, od 21 euro – a poslední termín pro přihlášení k ubytování v soukromí je 15. března 2015. Všechny další potřebné informace najdete na výše uvedeném webu a také vám je rádi poskytneme v Odboru pro vnější vztahy a ekumenu.) **MVK**

EVROPSKÝ BIBELDIALOGUE V BERLÍNĚ

Křesťané z celé Evropy, všech generací a různých vyznání a zaměstnání se setkají 8. - 12. července 2015 v Berlíně na čtyřdenním soustředěném studiu Bible. Součástí tohoto setkání bude také seznámení s hudbou a kulturou evropských zemí. Detaily události a dalších zajímavých akcí Evangelické Akademie Berlín najdete na webových stránkách www.eaberlin.de **MVK**

PAPEŽ FRANTIŠEK: NEOPIČIT SE PO MÉDIÍCH HLEDAJÍCÍCH V KONFLIKTECH SPEKTÁKL

„Druhý vatikánský koncil nám představil církev jako lid putující k cíli, který vše přesahuje a všechno dovršuje v Bohu a v Jeho slávě. Tato vize putující církve je výrazem křesťanské naděje, neboť posledním cílem pozemského jednání nás křesťanů je dosažení života věčného. ... Zsvěcené osoby jsou zvláštními svědky této perspektivy naděje, zejména životním stylem prostoupeným radostí. ... Důležitými prvky, které živí radost řeholníků, je ryzí bratrství zakoušené v komunitě a naprostá odevzdanost ve službě církvi a bratřím. A tady je třeba zmínit lásku k jednotě církve. Veškerá vaše práce, apoštolská horlivost, musí být naplněny touto láskou k jednotě. Nikdy se nestavět příznivě ke konfliktům, nikdy se neopíchat po oněch sdělovacích prostředcích, které hledají pouze spektakl konfliktů a v duších působí pohoršení. Favorizovat jednotu církve, jednotu, kterou vyprošoval Ježíš u Otce jakožto dar pro svoji Nevěstu.“

Podle www.radiovaticana.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

HLAS VOLAJÍCÍHO NA POUŠTI

Najdete pět rozdílů mezi oběma obrázky?

(obrázek převzat z www.deti.vira.cz)

Řešení z minulého čísla: Vyrovnat cestu.

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

